

AI 8lk – VSOP				
Tavoitteet T1, T9 ja T13 arvioidaan ainoastaan vuosiluokilla 7 ja 8 Jyväskylän vuosiluokkaistamisten mukaisesti.				
Tavoitteet T4, T10 ja T15 arvioidaan ainoastaan vuosiluokalla 8 Jyväskylän vuosiluokkaistamisten mukaisesti.				
Esimerkkejä opiskelu- ja suoritustavoista				
<ul style="list-style-type: none"> • aineet ja esseet • asiantuntija- /kirjailijavierailut koululla ja etäyhteyksillä • draamaharjoitus/näytelmä • havainnointitehtävät • keskustelut (vertaisarviointi) • kirjalliset harjoitteet • kokouskäytänteet • kuulonvarainen tehtävä (esim. äänensävyyn/elekielen vaikutus viestinnässä) • kuvalliset/kirjalliset harjoitteet • käsitekartta • luetunymmärtämisen strategioiden harjoittelu • laminoituvat kuvat • oppimispelit (Ville) • pakohuoneet • paneelikeskustelut • podcastit ja blogit • portfolioit ja oppimispäiväkirjat (esim. lukupäiväkirjat, lukudiplomi) • projektityöt • ryhmätehtävä, paritehtävä • suulliset työt ja esitelmät • tabletti- ja videotyöskentely • uutiset, dokumentit ja elokuvat • videot ja kuvat • vierailut (kirjastot) • visuaalinen tuotos (esim. sarjakuva, kuvakooste, mainos, piirros) • väittelyt 				
SISÄLTÖALUE TAVOITTEET	Opiskeltava sisältö	Lisähuomioita	Näyttötavat, suunnitelmat, omat ideat esim. opintokokonaisuuksista	Aikataulu/ suoritettu
S1 Jyväskylässä arvioidaan T1-T4. (T1-T4)	S1 Vuorovaikutustilanteissa toimiminen: Vahvistetaan taitoa toimia erilaisissa, myös koulun ulkopuolisissa, vuorovaikutustilanteissa ja havainnoidaan omasta ja muiden viestinnästä syntyviä vaikutelmia ja merkityksiä. Harjoitellaan kuuntelemisen ja puhumisen taitoja ideointi-, väittely-, neuvottelu- ja ongelmanratkaisutilanteissa. Tehdään havaintoja viestintätilanteille tyypillisistä kielen keinoista ja omaksutaan niitä osaksi omaa kielenkäyttöä. Tutustutaan teatteriin taidemuotona ja teatteri-ilmaisun keinoihin draaman toimintamuotojen avulla. Harjoitetaan oppilaiden kykyä käyttää puheen ja kokonaisilmaisun keinoja itseilmaisussa. Harjoitellaan valmisteltujen puhe-esitysten pitämistä sekä havainnollistamista. Harjoitellaan arvioimaan omia vuorovaikutustaitoja ja viestintätapoja ja havaitsemaan niiden kehittämiskohteita.			

	<ul style="list-style-type: none"> • vahvistetaan edelleen taitoa toimia erilaisissa, myös koulun ulkopuolisissa, vuorovaikutustilanteissa • syvennetään taitoa ymmärtää omasta ja muiden sekä eri kulttuurista tulevien viestinnästä syntyviä vaikutelmia ja merkityksiä • harjoitellaan kuuntelemisen ja puhumisen taitoja erityisesti väittely- ja neuvottelutilanteissa • tutustutaan teatteriin taidemuotona ja teatteri-ilmaisun keinoihin draaman menetelmien avulla • perehdytään viestintätilanteille tyypillisiin kielen keinoihin ja omaksutaan niitä osaksi omaa ilmaisua • pidetään vuorovaikutteisia ja havainnollistettuja valmisteltuja puhe-esityksiä • syvennetään oppilaiden kykyä käyttää puheen ja kokonaisilmaisun keinoja itseilmaisussa • arvioidaan omia vuorovaikutustaitoja ja viestintätapoja sekä nimetään niiden kehittämiskohteita 			
<p>S2</p> <p>Jyväskylässä arvioidaan T7, T9.</p> <p>(T5-T9)</p>	<p>S2 Tekstien tulkitseminen: Tekstien tulkinnan taitoja syvennetään lukemalla ja tutkimalla fiktiivisiä, media- ja asiatekstejä eri muodoissaan: kaunokirjallisuutta, tietokirjallisuutta sekä erilaisia painetun, sähköisen ja audiovisuaalisen median tekstejä. Syvennetään tekstin ymmärtämisen strategioita ja seurataan lukutaidon kehittymistä. Tutustutaan erilaisiin pohtiviin ja kantaa ottaviin teksteihin sekä niiden vaikutuskeinoihin ja keskeisiin kielellisiin piirteisiin, kuten mielipiteen ja faktan erottamiseen, suostuttelun, varmuusasteiden, asenteiden ja affektiivisuuden ilmaisuun, henkilöön viittaamisen suoriin ja epäsuoriin keinoihin, referointiin, asioiden välisten suhteiden osoittamiseen perustelukeinoihin ja retorisiin keinoihin. Tutustutaan kuvaa, ääntä ja kirjoitusta yhdistäviin teksteihin ja niiden ilmaisutapoihin. Pohditaan tekstien tarkoitusperiä ja kohderyhmiä ja esitetään kriittisen lukijan kysymyksiä.</p>			

	<p>Eläydytään luettuun, reflektoidaan omaa elämää luetun avulla ja jaetaan lukukokemuksia. Laajennetaan lukuharrastusta nuortenkirjallisuudesta yleiseen kauno- ja tietokirjallisuuteen. Harjoitellaan kirjallisuuden analyysi- ja tulkintataitoja ja lisätään käsitteiden käyttöä tekstien tarkastelussa ja vertailussa. Tunnistetaan ja tulkitaan kielen kuvallisuutta ja symboliikkaa ja syvennetään fiktion kielen ja kerronnan keinojen tuntemusta. Tutustutaan tiedonhaun vaiheisiin, erilaisiin tietolähteisiin ja arvioidaan niiden luotettavuutta.</p> <ul style="list-style-type: none"> • perehdytään erilaisiin pohtiviin ja kantaa ottaviin teksteihin sekä niiden vaikutuskeinoihin ja kielellisiin piirteisiin tarkoituksenmukaisia käsitteitä käyttäen • opetellaan käyttämään ja tulkitsemaan erityyppisiä, monimuotoisia ja myös itselle uudenlaisia tekstejä (myös kuvaa, ääntä ja kirjoitusta yhdistäviä tekstejä) • pohditaan tekstien tarkoituseriä ja kohderyhmiä sekä esitetään kriittisen lukijan kysymyksiä • laajennetaan lukuharrastusta nuortenkirjallisuudesta yleiseen kauno- ja tietokirjallisuuteen; luetaan useita kirjoja • monipuolistetaan luku-, kuuntelu- ja katselukokemuksia • eläydytään luettuun, kuunneltuun ja katseltuun, reflektoidaan omaa elämää niiden avulla ja jaetaan kokemuksia • harjoitellaan kirjallisuuden analyysi- ja tulkintataitoja lisäämällä käsitteiden käyttöä tekstien tarkastelussa ja vertailussa • tunnistetaan ja tulkitaan kielen kuvallisuutta sekä symboliikkaa ja syvennetään fiktion kielen ja kerronnan keinojen tuntemusta • seurataan lukutaidon kehittymistä 			
S3	<p>S3 Tekstien tuottaminen: Tuotetaan fiktiivisiä ja ei-fiktiivisiä tekstejä eri muodoissaan: kielellisinä, visuaalisina, audiovisuaalisina ja verkkoteksteinä. Harjoitellaan tekstien</p>			

<p>Jyväskylässä arvioidaan T10-T11, T13. (T10-T14)</p>	<p>tuottamista vaiheittain. Annetaan ja vastaanotetaan palautetta tekstin tuottamisen eri vaiheissa. Perehdytään erityyppisten tekstien tavoitteisiin ja arviointikriteereihin. Opiskellaan kertoville, kuvaaville, ohjaaville ja erityisesti pohtiville ja kantaa ottaville teksteille tyypillisiä tekstuaalisia, visuaalisia ja kielellisiä piirteitä ja hyödynnetään tätä tietoa tuottaessa omia tekstejä. Harjoitellaan tekstien kohdentamista ja kielen ja muiden ilmaisutapojen mukauttamista eri kohderyhmille ja eri tarkoituksiin sopiviksi. Tutkitaan kirjoitettujen tekstien elementtejä, sekä hyödynnetään tätä tietoa omissa teksteissä. Syvennetään ymmärrystä kirjoitetun yleiskielen piirteistä: hahmotetaan kappaleiden, virkkeiden ja lauseiden rakenteita (erilaiset kappalerakenteet, pää- ja sivulauseet, lauseenvastikkeet, lauseenjäsenet, lauseke) ja opitaan käyttämään asioiden välisten suhteiden ilmaisukeinoja sekä ilmaisemaan viittaussuhteita. Tarkastellaan erilaisia ajan ja suhtautumisen ilmaisutapoja, sekä harjoitellaan niiden käyttöä omissa teksteissä. Tutkitaan sanastoon liittyviä rekisteri- ja tyylipiirteitä ja opitaan valitsemaan kuhunkin tekstiin sopivat ilmaisutavat. Opitaan käyttämään kirjoitetun yleiskielen konventioita omien tekstien tuottamisessa ja muokkauksessa. Vahvistetaan opiskelussa tarvittavien tekstien tuottamisen taitoja, kuten referoimista, tiivistämistä, muistiinpanojen tekoa ja lähteiden käyttöä. Perehdytään tekijänoikeuksiin ja noudatetaan tekijänoikeuksia omia tekstejä tuottaessa.</p> <ul style="list-style-type: none"> • tuotetaan fiktiivisiä ja ei-fiktiivisiä tekstejä eri muodoissaan: kielellisinä, visuaalisina, audiovisuaalisina ja verkkoteksteinä • harjoitellaan tekstien tuottamista vaiheittain • annetaan ja vastaanotetaan palautetta tekstin tuottamisen eri vaiheissa • opiskellaan erityisesti pohtiville ja kantaa ottaville teksteille tyypillisiä tekstuaalisia, visuaalisia ja kielellisiä piirteitä ja hyödynnetään tätä tietoa tuottaessa omia tekstejä 			
---	--	--	--	--

	<ul style="list-style-type: none"> • opetellaan arvioimaan itseä tekstien tuottajana • harjoitellaan tekstien kohdentamista ja kielen ja muiden ilmaisutapojen mukauttamista eri kohderyhmille ja eri tarkoituksiin sopiviksi • syvennetään ymmärrystä kirjoitetun yleiskielen piirteistä: hahmotetaan kappaleiden, virkkeiden ja lauseiden rakenteita (erilaiset kappalerakenteet, pää- ja sivulauseet, lauseenvastikkeet, lauseenjäsenet, lauseke) ja opitaan käyttämään asioiden välisten suhteiden ilmaisukeinoja sekä ilmaisemaan viittaussuhteita • kerrataan erilaisia ajan ja suhtautumisen ilmaisutapoja, harjoitellaan niiden käyttöä omissa teksteissä ja vertaillaan niitä oppilaille tuttuihin kieliin 			
<p>S4</p> <p>Jyväskylässä arvioidaan T15-T16.</p> <p>(T15-T17)</p>	<p>S4 Kielen, kirjallisuuden ja kulttuurin ymmärtäminen: Tutkitaan tekstejä ja niiden rakentamia merkityksiä ja käytetään käsitteitä, joiden avulla kieltä voidaan tarkastella. Tehdään tekstejä eritellen havaintoja kielen rakenteista, eri rekistereille ja tyyille tyypillisistä piirteistä ja kielellisten valintojen vaikutuksesta tekstin tyyliin ja sävyyn. Tutustutaan Suomen kielitilanteeseen, kielten sukulaisuussuhteisiin, suomen sukukieliin ja suomen kielen vaihteluun ja vaiheisiin sekä kielen ohjailun periaatteisiin. Vertaillaan suomea oppilaille tuttuihin kieliin ja tutustutaan suomen kielelle tyypillisiin äänne-, muoto- ja lauserakenteenpiirteisiin. Tutkitaan kielten vaikutusta toisiinsa sanaston ja nimistön tasolla. Tutustutaan kulttuurin käsitteeseen ja sen eri ilmenemismuotoihin, kuten kansanperinteeseen, elokuvaan, teatteriin, puhekulttuuriin ja mediakulttuurin eri muotoihin. Tarjotaan mahdollisuuksia tuottaa kulttuuria itse. Tutustutaan kirjallisuuden päälajeihin, joihinkin alalajeihin, keskeisiin tyylivirtauksiin ja sekä yleisen että suomalaisen kirjallisuuden vaiheisiin. Luetaan monipuolisesti nuortenkirjoja, klassikoita ja nykykirjallisuutta, myös tietokirjoja.</p>	<p>Oppilas lukee muutamia kokonaisia kaunokirjallisia tekstejä, esim. novelleja.</p>		

	<p>Kannustetaan aktiiviseen ja monipuoliseen kirjaston tarjonnan hyödyntämiseen.</p> <ul style="list-style-type: none">• laajennetaan tietämystä elokuvasta, teatterista, puhekuulttuurista ja mediakulttuurin eri muodoista• innostetaan oppilasta aktiiviseksi kulttuuritarjonnan käyttäjäksi ja tekijäksi• perehdytään syvemmin kirjallisuuden päälajeihin, joihinkin alalajeihin sekä keskeisiin tyylivirtauksiin• luetaan monipuolisesti (maailmankirjallisuuden) klassikoita ja nykykirjallisuutta			
--	--	--	--	--